

2. Гінзбург І. Удосконалення спеціальної фізичної та функціональної підготовленості курсантів ЗВО засобами джиу-джитсу. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. 2022. 10 (155). С. 48-51.

3. Михайлов Р.В. Роль дзюдо у фізичній підготовці співробітників спеціальних структур (на прикладі офіцерів оперативно-тактичної ланки управління). *Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова. Серія № 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (Фізична культура і спорт)*. 2021. 10 (141). С. 78-84.

4. Тьорло О., Червоношапка М., Шутка Г., Голубева О., Сопіла Ю., & Якимишин І. Кікбоксинг як ефективний засіб рухової активності курсантів-жінок закладів вищої освіти МВС України. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. 2022. 5 (150), 106-109.

5. Червоношапка М., Шутка Г. Вплив засобів тай-бо аеробіки на показники розвитку фізичних якостей студенток закладів вищої освіти. *Традиційні та інноваційні підходи до наукових досліджень: матеріали міжнародної наукової конференції (10 квітня 2020 р.)*. Луцьк, Україна: МЦНД, 2020. Т.3. С. 36-37.

6. Червоношапка М.О., Голод Р.І., Ліпатов В.Г. Тай-бо аеробіка як засіб фізичної підготовки студентів закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання. *Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України : зб. наук. пр.* Харків: ХНУВС, 2020. С. 111-113. URL : https://univd.edu.ua/general/publishing/konf/29_05_2020/pdf/39.pdf.

ТЬОРЛО О. І.,
завідувач кафедри спеціальної фізичної підготовки
факультету № 2, Інститут з підготовки
фахівців для підрозділів Національної поліції
Львівського державного університету внутрішніх справ,
кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент
ЧЕРВОНОШАПКА М. О.,
доцент кафедри спеціальної фізичної підготовки
факультету № 2, Інститут з підготовки
фахівців для підрозділів Національної поліції
Львівського державного університету внутрішніх справ,
кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент
(м. Львів)

НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА «ОСНОВИ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ ТА ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ» ЯК КОМПОНЕНТ СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Tyorlo O. I., Chervoshapka M. O. Curriculum «Bases of Movement Activity and Healthy Lifestyle» as a component of the training system for higher education acquires.

Keywords: motor abilities, self-control, self-training, motor activity.

Результати сучасних наукових досліджень свідчать, що повсякденна рухова діяльність студентів не забезпечує оптимального функціонування основних фізіологічних систем організму та не створює умов для зміцнення здоров'я [1, 3]. Важливими завданнями процесу підготовки здобувачів вищої освіти є організація раціональної рухової активності з метою зміцнення здоров'я, розвитку всебічної фізичної підготовленості, оптимізації фізичного стану, а також формування системи знань, вмінь і навичок щодо здорового способу життя. На вирішення даних завдань спрямована – навчальна дисципліна «Основи рухової активності та здорового способу життя».

Насамперед, структурою і змістом даної навчальної дисципліни забезпечується формування системи теоретичних знань про здоровий спосіб життя та його складові. В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні знати і розуміти:

- визначення поняття здорового способу життя;
- складові здорового способу життя;
- значення раціонально збалансованого харчування;
- важливість відсутності шкідливих звичок;
- основи профілактики захворювань;
- культуру міжособистісного спілкування і поведіння в колективі (створення сприятливого психологічного клімату);
- проблеми формування здорового способу життя в сучасному суспільстві;
- роль раціональної рухової активності для підтримки високого рівня здоров'я та працездатності;
- морфофункціональні зміни в органах і системах під впливом систематичних занять фізичними вправами;
- загальні основи методики та організації рухової діяльності в різних її видах;
- регулювання впливу фізичного навантаження на організм людини при заняттях фізичними вправами;
- методи контролю та самоконтролю стану здоров'я;
- зміст, організацію та методику індивідуального тренування;
- основи методики розробки тренувальних програм різної спрямованості (для фахівців різних спеціальностей);
- засоби управління власним емоційним станом;
- вимоги особистої та громадської гігієни;
- правила техніки безпеки в процесі занять фізичними вправами;
- основи методики розвитку рухових здібностей.

Окрім цього, здобувачі вищої освіти повинні вміти проводити індивідуальні фізичні тренування з використанням методів самоконтролю за функціональним станом організму та використовувати фізичні вправи з метою активного відпочинку та підвищення фізичної підготовленості.

Одним із важливих завдань викладання курсу «Основи рухової активності та здорового способу життя» є підвищення рівня розвитку основних рухових здібностей здобувачів вищої освіти із застосуванням актуальних в суспільстві різновидів спортивно-оздоровчої рухової активності. Так, у процесі вдосконалення силових здібностей актуальним є застосування системи «Кросфіт» [2], а також атлетичної гімнастики (статичних та динамічних вправ для м'язів рук, тулуба та ніг у долаючому та поступливому режимах роботи з вагою предметів або вагою власного тіла, а також з опором партнера).

Система тренувань «Табата» може бути ефективно використана у процесі розвитку витривалості. Метод «Табата» (високоінтенсивне інтервальне тренування) є одним із актуальних напрямків у фітнесі. Спосіб дозволяє за короткий час підвищити аеробні та анаеробні механізми енергозабезпечення організму [6].

У процесі підвищення рівня рухових здібностей здобувачів доцільним є також використання легкої атлетики, спортивних та рухливих ігор та актуальних різновидів фітнесу [4-5]. Застосування сучасних засобів та методів тренування є важливим фактором у підвищенні зацікавленості здобувачів до процесу фізичного вдосконалення та формуванні стійкої звички до занять фізичними вправами.

Список використаних джерел:

1. Блавт О. З. Інформативний показник фізичного здоров'я та фізичної підготовленості студентів ВНЗ. *Педагогіка, психологія, медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 2012. № 11. С. 14-18.

2. Митчик О. Особливості використання системи Кросфіт у фізичному вихованні студентської молоді. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт), 2023. 3 (161). С. 114-117.

3. Футорний С., Шкребтій Ю. Формування здорового способу життя молодого покоління у процесі фізичного виховання. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. К.: Олімп. л-ра, 2016. С. 54-57.

4. Цьось А., Шевчук А., Касарда О. Рухова активність у мотиваційно-ціннісних орієнтаціях студентів. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві*: зб. наук. пр. Східноєвроп. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2014. 4 (28). С. 83-87.

5. Червоношапка М.О., Голод Р.І., Ліпатов В.Г. Тай-бо аеробіка як засіб фізичної підготовки студентів закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання. *Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України*: зб. наук. пр. Харків : ХНУВС, 2020. С. 111-113. URL : https://univd.edu.ua/general/publishing/konf/29_05_2020/pdf/39.pdf.

6. Шутка Г. І., Червоношапка М. О., Голубева О. Т., Сопіла Ю. М., Музика Б. Ю., Мазур Т. Р. Вдосконалення силових здібностей студентів у освітньому процесі з «Фізичного виховання» з застосуванням системи «Табата». *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт), 2023. 3 (161). С. 160-163.